

HU

HU

HU



EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.12.2.
COM(2010) 712 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Az elektronikus számlázás előnyeinek kiaknázása Európában

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

Az elektronikus számlázás előnyeinek kiaknázása Európában

1. BEVEZETÉS

Az Európa 2020 stratégia¹ egy versenyképes európai szociális piacgazdaság jövőképét vázolja fel a 21. századra vonatkozóan és kiemeli a digitális társadalomban rejlő gazdasági és szociális előnyök teljes kiaknázásának szükségességét. Az elektronikus számlázás (e-számlázás) az Európai Bizottságnak az egységes digitális piac kialakítását és az elektronikus számlázás tömeges elterjedését visszafogó szabályozási és technikai akadályok leküzdését célzó *európai digitális menetrend*² elnevezésű kiemelt kezdeményezésének része.

Az elektronikus számlázásra vonatkozó európai szabályok országonként eltérőek, a fogyasztók és a vállalatok még nem tudják kiaknázni az e-számlázásban rejlő lehetőségeket. Az e-számlázás ezenkívül még mindig túl komplex és költséges folyamat, különösen a kkv-k számára. Míg a nagyvállalatok 42%-a fogad vagy küld e-számlákat, a kkv-k között ez jóval kevésbé elterjedt (22%)³. Ennek eredményeként az e-számlázás átlagos európai piaci elterjedtsége viszonylag alacsony, jelenleg a vállalkozói viszonylatban évente kibocsátott számlák mintegy 5%-át teszi ki⁴.

Ez jelentős lehetőségeket nyújt a fejlesztésre. Az e-számlázás tömeges elterjedése az EU-ban jelentős gazdasági előnyökkel járna, a becslések szerint a papíralapúról elektronikus számlákra történő átállás hat év alatt mintegy 240 milliárd EUR megtakarítást eredményezne⁵. Ezen túlmenően, a számlázási és kifizetési folyamatok közötti szoros kapcsolat miatt az egységes eurófizetési térség (SEPA) létrehozása megfelelő kiindulási helyzetet teremt az átjárható európai e-számlázási rendszerekhez.

A Bizottság szándékai szerint az e-számlázás 2020-ig a fő számlázási móddá válik Európában. A Bizottság elkötelezte magát a tagállamokkal és az e-számlázás széleskörű elterjedéséhez szükséges megfelelő környezet létrehozásában érdekelt többi féllel folytatott szoros együttműködés mellett.

Ennek megfelelően ez a bizottsági közlemény a következő prioritásokkal foglalkozik:

- jogbiztonság és egyértelmű technikai környezet kialakítása az e-számlázáshoz a tömeges elterjedés elősegítése érdekében

¹ COM(2010) 2020, http://ec.europa.eu/eu2020/index_en.htm.

² COM(2010) 245,

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0245:FIN:EN:PDF>.

³ Enterprises sending and/or receiving e-invoices [E-számlákat küldő vagy fogadó vállalatok], Eurostat, 2009.

⁴ E-invoicing – E-billing in Europe [E-számlázás és e-bizonylatok Európában], Billentis, 2009.

⁵ *SEPA potential benefits at stake [a SEPA potenciális előnyei]*, Capgemini,

http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/sepa/sepa-capgemini_study-final_report_en.pdf.

- nyitott és átjárható, közös szabványokon alapuló e-számlázási megoldások kifejlesztésének elősegítése és előmozdítása, különös figyelemmel a kkv-k szükségleteire
- az e-számlázás elterjedésének támogatása szervezeti struktúrák, például nemzeti e-számlázási fórumok és egy többoldalú európai fórum létrehozásával.

2. AZ ELEKTRONIKUS SZÁMLÁZÁS ELŐNYEI

A papíralapú számláktól eltérően az e-számlák valamennyi adatot digitális formátumban tartalmazzák. Az e-számlázás számos előnnyel rendelkezik a papíralapú számlákhoz képest. Ezek közé tartozik a fizetési határidők rövidülése, a hibák számának csökkenése, a nyomtatási és postaköltségek csökkenése, valamint legfontosabb előnyként a teljesen integrált feldolgozás. Az e-számlázás egyik fő jellemzője ezért az automatizálási potenciál, különösen ha a számlát strukturált formátumban küldik: az e-számlákat a számlakibocsátó vagy szolgáltató pénzügyi rendszereinek használatával lehet létrehozni, és azokat ezután közvetlenül és automatikusan lehet átküldeni a fogadó fél rendszerébe. A gazdasági előnyök többsége ezért nem a nyomtatási és postaköltségek terén elért megtakarításból következik, hanem a gazdasági szereplők közötti teljes, a megrendelésektől a fizetések kezeléséig történő folyamatautomatizálás és integráció révén.

Ezen túlmenően az elektronikus és papíralapú számlákra vonatkozó hea-szabályok egységesítése az igazgatási terhekkel foglalkozó magas szintű munkacsoport szerint középtávon mintegy 18 milliárd EUR összeggel csökkentené a vállalatok adminisztratív terheit⁶.

A fogyasztók számára az e-számlázás előnyei elsősorban abban rejlenek, hogy az e-számlák kényelmesebbek a papíralapú számláknál. Gondoskodni kell azonban arról, hogy internethozzáféréssel nem vagy csak korlátozottan rendelkező fogyasztók se kerüljenek hátrányos helyzetbe, és a fogyasztóknak minden esetben lehetőségük legyen nyomtatott számlát kérni. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának megfelelően az e-számlázásnak összhangban kell állnia a személyes adatok és a magánélet védelmével.

Végezetül a papírfogyasztás és a szállítással kapcsolatos energiaköltségek csökkentése révén az e-számlázás pozitív környezeti hatásai évente 1 millió tonnával⁷ csökkenthetik az EU széndioxid-kibocsátását.

3. AZ ÉRDEKELTEK BEVONÁSA

A piaci igényekre és az érdekelt felek felkérésére reagálva az Európai Bizottság e-számlázási szakértői csoportot hozott létre az e-számlázás Unión belüli gyorsabb elterjedése előtt álló

⁶ COM(2009) 15, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2009:0015:FIN:EN:PDF>.

⁷ Ez a svéd királyi technológiai intézet környezetvédelmi stratégiai osztályának tanulmányán alapuló extrapoláció, amely alapján a nyomtatott számlák elektronikus számlákkal történő helyettesítése évente 39 000 – 41 000 tonna széndioxid-egyenértéknek megfelelő kibocsátáscsökkentést jelentene.

akadályok vizsgálatára. A szakértői csoport 2009 végén tette közzé végleges jelentését, amely javaslatot tartalmazott az európai elektronikus számlázási (EEI) keret kidolgozására⁸.

A jelentés főbb ajánlásai a következőkben foglalhatók össze:

- A kkv-k szükségleteinek az egyes specifikus üzleti követelmények szem előtt tartásával történő teljesítése elsőbbséget kell élvezzen.
- A jogi és héa-kereteknek a szakértői csoport által készített eljárási szabályzat által támogatott Unión belüli harmonizációja és egyértelmű meghatározása biztosítson egyenlő bánásmódot a nyomtatott és elektronikus számláknak.
- Hozzanak létre egy e-számlázási „ökoszisztémát”, amely a lehető legnagyobb mértékű átjárhatóságot és lefedettséget biztosít.
- A köz- és magánszféra fogadja el az UN/CEFACT Cross-Industry Invoice (CII) v.2. elnevezésű, a számlák tartalmára vonatkozó közös szabványt és adatmodellt.
- Hozzanak létre szervezeti eljárást az EEI kereteknek a tagállamokban és uniós szinten történő végrehajtására.

A jelentéssel kapcsolatban nyilvános konzultációt tartottak⁹, amely lehetővé tette az érdekelt felek számára, hogy reagáljanak az ajánlásokra. A válaszadók többsége egyetértett a jelentés főbb üzeneteivel, ajánásaival és következtetéseivel.

Az érdekeltekkel folytatott konzultációs folyamatot a Tanács spanyol elnöksége által 2010. április 27-28. között megrendezett, az európai e-számlázásról szóló nagyszabású konferencia¹⁰ zárta. A konferencia a szakértői csoport ajánlásait is áttekintette és egyöntetűen támogatta a javaslatokat.

4. AZ ELEKTRONIKUS SZÁMLÁZÁS HELYZETE AZ EURÓPAI UNIÓBAN

4.1. Az elektronikus számlák elterjedtsége

Az elektronikus számlázás elterjedtsége jelenleg még viszonylag alacsony és tagállamonként nagy szórást mutat. Míg bevallásuk szerint a vállalatok 23%-a fogad vagy küld e-számlákat¹¹ (az érték 8% és 41% között mozog az EU 27 tagállamában), a strukturált e-számlák alkalmazásának gyakorisága továbbra is alacsony, különösen a kkv-k között.

⁸ *Final Report of the Expert Group on Electronic Invoicing [Az elektronikus számlázással foglalkozó szakértői csoport végleges jelentése],*
http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2009/e-invoicing/report_en.pdf.

⁹ A nyilvános konzultáció során kapott visszajelzések összefoglalása a következő weboldalon található:

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/document.cfm?action=display&doc_id=5814&userservice_id=1&request.id=0.

¹⁰ http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/ict/e-invoicing/benefits/conference_electronic_invoicing_en.htm

¹¹ Enterprises sending and/or receiving e-invoices [E-számlákat küldő vagy fogadó vállalatok], Eurostat, 2009.

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/graph.do?tab=graph&plugin=0&language=en&pcode=tin00114>.

Kínálati oldalon az e-számlázási piac nagyban széttagolt. Az Unión belül több mint 400 e-számlázási szolgáltató működik, főként országos szinten, amelyek e-számlázási üzleti modellek széles választékát kínálják.

Egyes tagállamokban¹² állami kezdeményezések indultak vagy indulnak az e-számlázás közbeszerzések terén való kötelezővé tételéért. Ezek a projektek kritikus fontosságúak az e-számlázás elterjedésének gyorsítása érdekében. Európai szinten a Bizottság elindította a PEPPOL (páneurópai on-line közbeszerzés) projektet¹³, amelynek célja a vállalatok (köztük kkv-k) és a közbeszerzési eljárásokért felelős kormányzati szervezetek közötti elektronikus összeköttetés megvalósítása az Unió egészében, beleértve az elektronikus számlázást is. Az ennek keretében kidolgozott átjárható e-számlázási megoldást a közbeszerzésen túlmenően vállalkozói viszonylatban is fel lehetne használni.

4.2. E-számlázás az egységes eurófizetési térségen belül (SEPA¹⁴)

A számlázás a teljes beszerzési és fizetési folyamatnak csak egy részét jelenti. A számlázás és kifizetés közötti szoros kapcsolat miatt az e-számlázást fontos lenne az integrált elektronikus fizetési piac szélesebb összefüggésébe helyezni. A Bizottság által a kezdetektől fogva erősen támogatott egységes integrált eurófizetési térség kialakítása elősegíti a számlázási és kifizetési folyamatok összekapcsolását.

Míg a SEPA és az e-számlázás különálló projektek, az általuk biztosított előnyök terén kölcsönösen kiegészítik egymást. A SEPA a beszerzés pénzügyi részének teljes folyamatintegrációja előmozdításával megfelelő kiindulási alapot teremthet egy sikeres e-számlázási kezdeményezéshez, azáltal, hogy az e-számlázás tömeges elterjedése a kifizetések és a számlák közötti szoros kapcsolat miatt előmozdítja a SEPA-ra történő átállást.

A SEPA célja a kifizetések teljes, végponttól végpontig tartó, automatikus feldolgozása. Ez szükségtelenné teszi a kézi beavatkozást, ezáltal lényeges gazdasági előnyökkel jár. Ezért az e-számlázási szabványnak összhangban kell állnia a SEPA összefüggésében használt ISO 20022 pénzügyi üzenetközvetítő szabvánnyal.

4.3. Az elektronikus számlákra vonatkozó jelenlegi jogi és technikai környezet, valamint az elterjedés potenciális akadályai

4.3.1. Jogi szempontok

4.3.1.1. Héa és az elektronikus számlázásra vonatkozó szabályok

Az egyes tagállamokban hatályos, az EU-n belüli elektronikus számlázásra vonatkozó héa-előírásokkal kapcsolatos jogszabályi rendelkezések közötti eltérések a követelményrendszerek széttagoltságához vezettek. Ez tovább bonyolította az e-számlázási megoldásokat alkalmazni kívánó gazdasági szereplők, különösen a határokon átnyúló tevékenységet folytató vállalatok helyzetét.

¹² Dániában, Finnországban, Olaszországban, Spanyolországban és Svédországban kezdeményezések indulnak az e-számlázásnak az állami hatóságokra vonatkozóan megadott időn belüli kötelező bevezetéséért. *Final Report of the Expert Group on e-Invoicing [Az elektronikus számlázással foglalkozó szakértői csoport végleges jelentése]*, 2009., 15-16.o., http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2009/e-invoicing/report_en.pdf.

¹³ A kezdeményezésről további információt a következő weblapon találhat: www.peppol.eu.

¹⁴ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/sepa/index_en.htm

A Tanács azonban 2010. július 13-án elfogadta a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelvnek a számlázás szabályai tekintetében történő módosításáról szóló 2010/45/EU irányelvet¹⁵. Ez a 2013. január 1-ig átültetendő irányelv új hea-szabályokat határoz meg az e-számlázásra vonatkozóan és megszünteti az e-számlázás elterjedése előtti akadályokat azért, hogy egyenlően kezelje a nyomtatott és elektronikus számlákat és gondoskodik arról, hogy ne vezessenek be további követelményeket a nyomtatott számlákra vonatkozóan. Az irányelv új 233. cikke szerint a vállalkozások szabadon küldhetnek és fogadhatnak e-számlákat, feltéve hogy a nyomtatott számlák esetében jelenleg is alkalmazott, „a számla és a termékértékesítés, illetve szolgáltatásnyújtás között megbízható ellenőrzési nyomvonalat létesítő” üzleti ellenőrzési eljárást tartanak fenn.

4.3.1.2. További jogi szempontok

Az e-számlázásra a héával kapcsolatos jogszabályokon túlmenően számviteli, könyvvizsgálati, vámigazgatási, a személyes adatok védelmére, továbbá a megőrzésre alkalmazandó jogi előírások is vonatkoznak. Míg általában a hea-szabályokat tekintik a legnagyobb korlátnak, meg kell állapítani, hogy ezek és más jogszabályok további akadályt jelentenek-e az e-számlázás Unión belüli elterjedése előtt.

Bizonyos e-számlázási megoldások elektronikus aláírást (e-aláírást) használnak. Az e-aláírásokra vonatkozó tagállami előírások sokszínűsége azonban határokon keresztül interoperabilitási problémákat okozott, ami lassította az elektronikus aláírásokat használó határokon átnyúló e-számlázási megoldások elterjedését. Az e-aláírásokra vonatkozó meglévő jogi rendelkezések pozitív hatásai, valamint a tagállamok és a Bizottság politikai kötelezettségvállalásai ellenére összehangoltabb és átfogóbb megközelítésre van szükség ahhoz, hogy a gyakorlatban is elősegítsük az elektronikus aláírások határok közötti interoperabilitást az Unióban. E célból a Bizottság a digitális menetrend keretében az elektronikus aláírásokról szóló jelenlegi 1999/93/EK irányelv¹⁶ felülvizsgálatát javasolta.

4.3.2. Interoperabilitás és lefedettség

Az e-számlázási megoldások átjárhatósága a közös jogi előírások, üzleti folyamatok és technikai szabványok révén lehetővé teszi a gazdasági szereplők számára az e-számlák különböző technológiai és szervezeti határok között átnyúló alkalmazását.

A különböző üzleti modellek és megoldások közötti interoperabilitás hiánya azzal járhat, hogy a vállalatoknak és különösen a kkv-knek több rendszerbe és megoldásba kell beruházniuk az e-számlák kezelése során. Ez szükségtelen többletköltséghez vezethet és tovább akadályozza a tömeges elterjedést. Az átjárható e-számlázási megoldásokkal idővel lehetővé válik olyan összekapcsolt és átjárható hálózatok létrehozása, amelyeken keresztül a lehető legtöbb gazdasági szereplőt lehet elérni.

¹⁵ 2010/45/EU irányelv,
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:189:0001:0008:EN:PDF>.

¹⁶ 1999/93/EK irányelv,
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2000:013:0012:0020:EN:PDF>.

4.3.3. Szabványok

Jelenleg nem áll rendelkezésre globálisan használt szabvány az e-számlázásra vonatkozóan. Az adatokra és felhasználásra vonatkozó követelmények sokszínűsége és a megvalósítás során követett igen eltérő megközelítések a piac széttagozottságához vezettek.

A meglévő formátumok közül eddig egyik sem vált egyeduralmukodóvá. A számos multinacionális vállalat által még mindig használt Electronic Data Interchange (EDI¹⁷) elektronikus adatsere-formátum a kkv-k nagy része számára nem megfelelő. Ehhez hasonlóan egyes multinacionális vállalatok és szállítók egyedi formátumokat alkalmaznak. Ennek következtében a piaci szereplőknek, mint például a vállalatoknak, szoftvercégeknek és pénzügyi szolgáltatóknak több formátumot kell támogatniuk, amely jelentős megfeleltetési és átalakítási feladatok elvégzését teszi szükségessé a különböző szerkezetű adatok kezelése során.

Számos nemzetközi és európai szabványügyi szervezet dolgozik jelenleg is az e-számlázás szabványosításán. Nemzetközi szinten az ENSZ által létrehozott, a kereskedelem elősegítésével és elektronikus üzletvitellel foglalkozó központ (**United Nations Centre for Trade Facilitation and Electronic Business**) fejlesztette ki és tartja karban az ágazatközi számlázási (Cross-Industry Invoice, CII) szabványt és adatmodellt, valamint együttműködik a strukturált információs szabványok fejlesztési szervezetével (OASIS) az univerzális üzleti leírnyelven (Universal Business Language, UBL) készült számlák és a CII szabvány közötti konvergencia érdekében. Ezen túlmenően az UN/CEFACT a Nemzetközi Szabványügyi Szervezettel (ISO) is együttműködik a CII adatmodellnek az ISO 20022 számlaüzenetekbe történő integrációjáért. Európai szinten az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN) műhelytalálkozókat szervez az e-számlázással kapcsolatos egyes konkrét végrehajtási kérdésekre vonatkozóan¹⁸.

5. AZ ELEKTRONIKUS SZÁMLÁZÁS ELTERJEDÉSÉT ELŐSEGÍTŐ STRATÉGIA

5.1. Az e-számlázás EU-n belüli előmozdításához kapcsolódó fő prioritások

A szakértői csoport ajánlásai és a nyilvános konzultáció következtetései alapján a Bizottság az alábbi négy prioritásra összpontosítva javasolja támogatni az e-számlázás tömeges elterjedését.

5.1.1. Az e-számlázás egységes jogi környezetének biztosítása

2013. január 1-től a 2010/45/EU tanácsi irányelvben található, az e-számlázásra vonatkozó új héa-szabályok előírják a tagállamok számára a papíralapú és elektronikus számlák egyenlő módon történő kezelését. A tagállamok többé nem alkalmazhatnak speciális előírásokat, mint például az EDI-n vagy speciális elektronikus aláíráson alapuló e-számlák kötelezővé tételét. Ehelyett ezek a technológiai megoldások az üzleti ellenőrzési eljárásokhoz hasonlóan szabadon választhatóak lesznek annak érdekében, hogy az e-számlák „eredetének hitelességét” és „tartalmuk sértetlenségét” garantálják.

¹⁷ A Bizottság 1994/820/EK ajánlása, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31994H0820:EN:HTML>.

¹⁸ Az e-számlázással foglalkozó CEN-műhelytalálkozó létrehozta az e-számlázással kapcsolatban iránymutatást és országspecifikus tájékoztatást nyújtó E-Invoice Gateway (<http://www.e-invoice-gateway.net>) elnevezésű független portált.

A szabályoknak a tagállamok általi eltérő értelmezése és átültetése gyakorlati nehézségeket okozhat az e-számlák használatával kapcsolatban. Ez növelheti a vállalkozások terheit és megfelelési költségeit, ezáltal is korlátozva az e-számlázás elterjedését. Ezért a Bizottság szorosán együttműködik a tagállamokkal az új e-számlázási szabályok egységes értelmezésében, ezáltal is elősegítve a 2010/45/EU irányelv egységes és következetes átültetését.

Intézkedések:

- 1.1 Az új hea-irányelv egységes és határidőn belül történő átültetése érdekében a Bizottság 2011 februárjában Fiscalis szemináriumot¹⁹ fog szervezni a tagállamok adóhatóságai számára. Ezt követően a Bizottság meg fogja vizsgálni, hogy a tagállamok és a vállalkozások részéről van-e szükség további iránymutatásra.
- 1.2 Az új hea-irányelvben foglalt egyenlő bánásmód elvének gyakorlati megvalósítására történő felkészülés keretében a tagállamokat felkérjük, hogy engedélyezzék a számláknak a jelenlegi hea-irányelv (2006/112/EK) 233. cikke szerinti „egyéb elektronikus úton” történő küldését és rendelkezésre bocsátását.
- 1.3 A Bizottság számára végzett külső tanulmány megvizsgálja az alternatív hea-beszédési módszereket, beleértve az e-számlázás szerepét is. A Bizottság ezeket a megállapításokat még 2010 vége előtt bemutatja és közzéteszi a hea jövőjéről szóló zöld könyvben, ezáltal is ösztönözve az informatikai fejlesztéseknek a hea-beszédés elősegítésére gyakorolt hatásaival kapcsolatos vitát.
- 1.4 2011-ben a Bizottság javasolni fogja az elektronikus aláírásról szóló 1999/93/EK irányelv felülvizsgálatát a biztonságos elektronikus hitelesítő rendszerek nemzetközi elismerése és interoperabilitása jogi kereteinek létrehozása érdekében.

5.1.2. Tömeges piaci elterjedés elősegítése a kis- és középvállalatok révén

Az e-számlázásnak az Unión belüli elterjesztése nem valósítható meg az európai vállalkozások több mint 99%-át kitevő kkv-k nélkül. Míg számos nagyvállalat már alkalmazza az e-számlázást, a kkv-k közötti elterjedtség viszonylag alacsony maradt. A *kisvállalkozói törvény*²⁰ által az EU elkötelezte magát a „gondolkozz előbb kicsiben” elvének alkalmazása, azaz a kkv-k szükségleteinek szem előtt tartása mellett. Ezt az e-számlázás piacára is alkalmazni kell, amely egyszerű, olcsó, megbízható és a hea-jogszabályokkal összhangban álló megoldásokhoz vezet a kkv-k számára.

A kisvállalkozások számos különböző kereskedelmi partnerrel dolgoznak (nagyvállalatok, fogyasztók, állami hatóságok, más kkv-k), amelyek eltérő technikai megoldások használatával írhatják elő az e-számlázás alkalmazását. A teljes ellátási lánc mentén átjárható folyamatok és szabványok, köztük az e-számlázás is elősegítik a kkv-k általi tömeges alkalmazást. A Bizottság a termelő- és szolgáltató ágazatokban (divat, autóipar, szállítás és logisztika)

¹⁹ A Fiscalis 2013 egy uniós kooperációs program, amely lehetővé teszi a nemzeti adóigazgatások számára az információk és tapasztalatok cseréjét. További információt a következő weboldalon találhat:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_cooperation/fiscalis_programme/fiscalis2013/index_en.htm.

²⁰ COM(2008) 394,
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0394:FIN:EN:PDF>.

megvalósítandó nagyszabású demonstrációs projekteket támogat, hogy ezáltal is növelje a kkv-k részvételét a digitális ellátási láncban. Ezeknek a projekteknek a célja az üzleti tranzakciók javítása, valamint a vállalatok versenyképességének és innovációs kapacitásának növelése.

Ezért az átmenet szempontjából nemcsak az fontos, hogy a kisvállalkozások tudás és infrastruktúra szempontjából megfelelően fel legyenek készülve, hanem az is, hogy külső feltételként az e-számlázási szolgáltatók olyan szolgáltatásokat és megoldásokat dolgozzanak ki, amelyek infrastruktúrával és képzéssel kapcsolatos beruházási igényei alacsonyak, így az e-számlázás révén lehetővé teszik a kkv-k számára a hatékonyság növelését és az üzemi költségek csökkentését.

A Bizottság úgy véli, hogy a következő intézkedések segíthetik a kkv-kat a számlák dematerializációjából származó előnyök teljes kiaknázásában.

Intézkedések:

- 2.1 A Bizottság a „gondolkozz előbb kicsiben” elv és a „kkv-teszt” alkalmazásával átfogóan meg fogja vizsgálni az e-számlázással kapcsolatos jövőbeni technikai és jogi előírások kkv-kra gyakorolt hatásait és ugyanezt várja a tagállamoktól és a szabványügyi szervezetektől.
- 2.2 A Bizottság tájékoztató tevékenységeket szervez a kkv-knak az e-számlázásban rejlő potenciálról történő tájékoztatása érdekében, és részt vesz azokon. Meg fogják vizsgálni a már meglévő promóciós tevékenységekkel (pl. az európai kkv-hét, E-készségek hét) és hálózatokkal (pl. az e-businesst előmozdító európai hálózat és az európai vállalatok hálózata) alkotott szinergiát.
- 2.3 A Bizottság folytatni és bővíteni fogja a kkv-knek a digitális ellátási láncban történő részvételét előmozdító kezdeményezéseket. 2011 során a versenyképességi és innovációs program keretei között két új kezdeményezés fog indulni.

5.1.3. A lehető legnagyobb lefedettséget biztosító környezet kialakítása

Az e-számlázás tömeges elterjedése érdekében alapvető fontosságú egy olyan környezet kialakítása, amely a lehető legnagyobb számú kereskedelmi partnernek teszi lehetővé a számlák cseréjét. Míg a jelenleg zajló intézkedések az e-számlázási rendszerek átjárhatóságát javítják, a Bizottság további szervezeti és technikai intézkedéseket tart szükségesnek²¹. Az ajánlásokkal kapcsolatban a héa-irányelv átültetési határideje (2013. január 1.) előtt kell lényeges előrehaladást elérni.

Először is egyértelműen meg kell határozni a kereskedelmi partnerek és szolgáltatók szerepét és felelősségeit az interoperabilitás szervezeti szintjén, amelyet a piaci szereplők egy eljárási szabályzat keretében fogadnának el. Ezen túlmenően a kereskedelmi partnerekre és szolgáltatókra vonatkozó, egyértelműen és széles körben elismert azonosítók és/vagy címek elfogadása és alkalmazása leegyszerűsítene az e-számlák feldolgozását.

²¹ A közszolgáltatásokra vonatkozó jövőbeni európai interoperabilitási keretrendszerrel (EIF) összhangban az interoperabilitás négy rétege (jogi, szervezeti, szemantikai és technikai) különböztethető meg.

Az e-számlázási modellek összekapcsolhatósága érdekében a kereskedelmi partnereknek és szolgáltatóknak ezek összehangolására kell törekedniük többek között a kockázatkezelés, címzés és útvonalválasztás, barangolási megállapodások, szabványok, kommunikációs munkafolyamatok és biztonsági előírások terén.

A következő intézkedések szükségesek ahhoz, hogy a kereskedelmi partnerek uniós vagy akár nagyobb kiterjedésű hálózatban kapcsolódjanak össze, ami idővel az e-számlázás tömeges elterjedéséhez vezet.

Intézkedések:

- 3.1 A CEN 2011 végéig az e-számlázással foglalkozó szakértői csoport munkájának figyelembevételével eljárási szabályzatot dolgoz ki. A kereskedelmi partnerek, szolgáltatók és állami hatóságok által elfogadandó eljárási szabályzatnak egységes terminológiát kell alkalmaznia és meg kell határoznia az e-számlázási folyamat minden résztvevőjének szerepét és felelősségeit.
- 3.2 A CEN 2011 végéig elemzi az igényeket és intézkedéseket javasol az e-számlázási ágazat szereplői által alkalmazandó, interoperábilis címzési és útválasztási eljárások elfogadására.

5.1.4. Szabványos e-számlázási adatmodell előmozdítása

Az e-számlázás elterjedése előtt álló egyik fő kihívás az e-számlákban található információk elemeket leíró egységes és egyértelmű szemantikai adatmodell meghatározása. Egy közös egységes adatmodell elősegítené a szemantikai átjárhatóságot és a technológiai semlegességet. A szakértői csoport ajánlásai szerint az „UN/CEFACT Cross-Industry Invoice (CII) v.2” modellt indokolt elfogadni az e-számlák tartalmára vonatkozó szabványok alapjául szolgáló közös szemantikai referencia-adatmodellként. A piacra kell bízni azt, hogy az adatmodellt később hogyan igazítják hozzá a speciális üzleti igényekhez. A piac minden szereplőjét bátorítják a CII v.2 adatmodellnek megfelelő megoldások kidolgozására és megvalósítására, illetve az ezek felé történő konvergenciára.

Az említett adatmodell bevezetését ezen felül nemzetközi szabványügyi szervezetek is támogatnák a hozzáférhetőség és stabilitás folyamatos irányítással, karbantartással és minőségbiztosítással történő biztosításával. Európában a műszaki bizottságok és műhelytalálkozók révén a CEN végezné a vonatkozó szabványok végrehajtásának előmozdítását és a végrehajtási iránymutatások támogatását, valamint gondoskodna az európai előírásoknak a nemzetközi szabványügyi testületek általi támogatásáról. Rövid távon azonban az egységes szabvány felé történő konvergencia nem akadályozhatja a meglévő e-számlázási megoldások használatát, feltéve hogy ezek a megoldások teljesítik a közös e-számlázási adatmodell előírásait, vagy afelé konvergálnak.

Intézkedések:

- 4.1 2011-ben a CEN elkészíti a CII v.2 adatmodell végrehajtási iránymutatásait. Ezeknek az iránymutatásoknak az e-számlázással foglalkozó szakértői csoport által javasolt alapvető számla-adatkészleten kell alapulniuk, valamint figyelembe kell venniük az ISO 20022 számlaüzenetet, valamint a CEN e-számlázással, BII-vel és EBES-szel kapcsolatos műhelytalálkozókkal végzett munkáját és más kezdeményezéseket, mint pl. a PEPPOL projekt.

A piaci kereslettől függően más területekre/üzleti folyamatokra kiterjedő további iránymutatásokat is ki lehet dolgozni.

- 4.2 A CEN együttműködik a nemzetközi szabványügyi szervezetekkel, mint az UN/CEFACT és az ISO, valamint konkrét követelményeket állapít meg a CII adatmodell továbbfejlesztéséhez.
- 4.3 Az UN/CEFACT-ot felkéri az e-számlázást kiegészítő e-kereskedelmi üzenetek gyors kidolgozására, amely meg fogja könnyíteni a vállalkozások, valamint a kereskedelmi és közigazgatási szervezetek számára a termékek és szolgáltatások hatékony cseréjét.

5.2. Az e-számlázás uniós szintű elterjesztésének megszervezése

Mind nemzeti mind európai szinten koordinált fellépésre van szükség az e-számlázás elterjesztéséhez. Ez elősegíti az egymással kompatibilis nemzeti megoldásokat a belső piac működésének javításához azáltal, hogy a határokon átnyúló tranzakciók hatékonyabbak és könnyebbek lennének a fogyasztók, vállalkozások és állami hatóságok számára egyaránt.

5.2.1. Az e-számlázás előmozdítása nemzeti szinten

A tagállamok eredményesen tudnák támogatni, fejleszteni és elősegíteni az e-számlázás használatát. Gondoskodniuk kell arról, hogy a nemzeti kereskedelmi, adózási és közbeszerzési gyakorlatuk hozzájáruljon az uniós szintű lefedettséggel rendelkező e-számlázási környezet kiépítéséhez.

Intézkedés:

- 5.1 A tagállamoknak stratégiát kell kidolgozniuk az e-számlázás nemzeti szintű előmozdításához. Ennek a stratégiának a következő célkitűzésekkel kell rendelkeznie:
- az e-számlázás különösen a kkv-k általi használatának előmozdítása
 - meglévő és jövőbeni kezdeményezések nemzeti szintű koordinációja az e-számlázás elterjedésének elősegítése érdekében, beleértve az európai szintű jogi, szabványosítási és interoperabilitási kérdéseket
 - az e-számlázás elterjedtségének figyelemmel kísérése és célok megállapítása.
- 5.2 E célkitűzések megvalósításának támogatása érdekében a tagállamoknak többoldalú nemzeti fórumokat kell létrehozniuk és erről 2011 júniusáig tájékoztatniuk kell a Bizottságot. A nemzeti fórumoknak biztosítaniuk kell az érdekelt kiegyensúlyozott képviseletét, az állami hatóságok és az e-számlázási szolgáltatások felhasználóinak megfelelő részvételével, beleértve a fogyasztókat, kkv-eket és nagyvállalatokat.

5.2.2. Az e-számlázás előmozdítása európai szinten

A tagállami szinten hozott intézkedéseket koordinálni kell annak érdekében, hogy korlátozások nélkül lehessen e-számlákat kibocsátani az Unión belül. Különös figyelmet kell fordítani a határokon átnyúló ügyletek egyszerűsítésére, különösen a kkv-k esetében.

Intézkedés:

6.1 A Bizottság 3 éves időtartamra többoldalú európai e-számlázási fórumot (a továbbiakban: európai e-számlázási fórum) hoz létre, amely a nemzeti fórumok delegáltjaiból, valamint a vonatkozó felhasználói közösségek európai szervezeteinek, a CEN-nek, az Európai Központi Banknak (EKB) és a 29. cikk alapján létrehozott adatvédelmi munkacsoportnak a képviselőiből fog állni²².

Az európai e-számlázási fórum fő feladata a Bizottság segítése lesz a következő területeken:

- az e-számlázási piac fejlődésének és az e-számlázásnak a tagállamok termelő- és szolgáltató ágazatokban megfigyelhető elterjedésének a figyelemmel kísérése
- az átjárható e-számlázási megoldások elterjedését elősegítő tapasztalatok és bevált gyakorlat cseréje különösen a határokon átnyúló tranzakciókkal kapcsolatban felmerült problémák feltárása és javaslat a megfelelő megoldásra
- az e-számlázási szabványos adatmodell elfogadásához vezető munka támogatása és figyelemmel kísérése

6.2 A Bizottságnak és a többi uniós intézménynek jó példával kell elől járnia, például az e-számlázás saját közbeszerzési eljárásokban történő alkalmazásával. A Bizottság erőfeszítéseket tesz az e-Prior projekt végrehajtására.

6.3 2011-ben a Bizottság az e-számlázás elterjedésének jobb statisztikai figyelemmel kísérésére szolgáló intézkedéseket hoz.

6. KÖVETKEZTETÉS

Az e-számlázás tömeges elterjedése előnyökkel jár az Unió egésze számára és hozzájárul versenyképességéhez. Az e-számlázás EU-n kívüli elterjedtsége jelentősen növekszik, és kritikus fontosságú, hogy az EU ne maradjon el ezektől a fejleményektől.

Felkérjük a tagállamokat és az érdekeltet, hogy támogassák a javasolt fő prioritásokat és intézkedéseket az e-számlázás tömeges elterjesztése érdekében. A Bizottság szorosan figyelemmel fogja kísérni az összes intézkedést és az e-számlázás elterjedését, valamint 2013 végéig az előrehaladásról szóló jelentést nyújt be a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek. Amennyiben az előrehaladásról szóló jelentés az e-számlázás elterjedésének elégtelen üteméről és folytatódó szétaprózódásról számol be, a tömeges elterjedést akadályozó területekre vonatkozóan további intézkedéseket és ajánlásokat fogadhatnak el.

Az e-számlázásnak az olyan irányítási struktúrák, mint a nemzeti fórumok és a többoldalú európai fórum révén történő kiépítése hozzásegít egy e-számlázásra vonatkozó következetes uniós megközelítés kialakításához és elősegíti egy átjárható, páneurópai e-számlázási környezet kialakítását.

²² 95/46/EK irányelv, HL L 281., 1995.11.23., 31–50. o.